

MoDa na Mazowsze

41 MIODOBRIANIE
KURPIOWSKIE
MYSZYNEC 2018

FOT.: MUZEUM WARSZAWY

egzemplarz bezpłatny
www.modanamazowsze.pl

MROT
MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

**PRAKTYCZNY
PRZEWODNIK
PO MIODOBRIANIU**

**SŁODKI
WEEKEND
NA KURPIACH**

**MIODOBRIANIE
TO NIE TYLKO ŚWIĘTO
MIODU**

PSZCZOŁY TO ŻYCIE

Miliony lat ewolucji sprawiły, że istnienie roślin owadopylnych i pszczół jest od siebie wzajemnie zależne. Kwiaty przystosowały się do zapylania przez pszczoły, a pszczoły wykorzystują pokarm, jaki znajdują w kwiatkach. Ta harmonijna symbioza ulega zaburzeniu. Stosowanie chemicznych środków ochrony roślin i nawozów sztucznych zagraża istnieniu pszczół. Jeśli zabraknie pszczół, to dzisiejszy świat przestanie istnieć.

CZY WIECIE, ŻE...

- Ponad 75% produkcji żywności jest uzależnionych od pracy pszczół.
- 90% wszystkich zasobów żywności na świecie stanowią 82 artykuły spożywcze pochodzenia roślinnego.
- 1/3 ludzkiego pożywienia bezpośrednio zależy od owadów zapylających.
- Z punktu widzenia polskiej gospodarki pszczoły są bezcenne – dzięki nim wartość plonów wzrasta o ok. 5 mld zł rocznie.
- Z uwagi na zbyt małą liczbę pszczół polska gospodarka każdego roku ponosi straty rzędu 2-3 mld zł.
- Aby pokryć zapotrzebowanie na wszystkie rosnące w naszym kraju rośliny owadopylne, potrzeba 2,5 mln rodzin pszczelich. Aktualnie ich liczbę szacuje się na nieco ponad milion.

CIEKAWOSTKI O PSZCZOŁACH

- Pszczoły miodne żyją w rojach. W jednym roju żyje około dwudziestu tysięcy pszczół, choć zdarza się, że nawet do stu tysięcy. Jest wśród nich jedna królowa, setki trutni i tysiące robotnic.
- Pszczoły porozumiewają się za pomocą tańców i wydawania dźwięków.
- Pszczoła to jedyny owad, którego wytwarzaną dla siebie żywność jada człowiek.

- Przeciętny zasięg lotu pszczół wynosi 3 km, a maksymalny może wynieść 10 km i więcej.
- Pszczoły muszą odwiedzić około 4 milionów kwiatów, aby zebrać nektar na 1 kg miodu.
- Podczas jednego „kursu” po nektar pszczoła odwiedza 50-100 kwiatów.
- Pszczoły wytwarzają miód w ten sam sposób od 150 milionów lat.
- Jedna pszczoła robotnica może wyprodukować w swoim życiu miód w ilości 1/12 łyżeczki od herbaty.
- Żeby wyprodukować 0,3 kg miodu, pszczoły muszą przelecieć 88 500 km i usiąść na 2 mln kwiatów.
- Przeciętna szybkość pszczoły to tylko 24 kilometry na godzinę.
- Pszczoła lotna wylatuje 7-15 razy dziennie. Czas trwania lotu to ok. 25-45 min. Przerwy między lotami wynoszą ok. 5 min.

MOŻESZ PRZECIWDZIAŁAĆ ZJAWISKU MASOWEGO GINIĘCIA PSZCZOŁ!

Gdy widzisz, że ktoś opryskuje pola w porze zakazanej (od 5 rano do 20 wieczorem), to wezwij policję!

Oprócz policji warto także powiadomić Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

PODSUMOWANIE 20-TU LAT SAMORZĄDU WOJEWÓDZKIEGO W KULTURZE

Samorządność wyzwoliła w Polakach ogromne pokłady energii. Samorząd zachęcił ludzi do brania spraw we własne ręce i pokazał skuteczność działań na rzecz najbliższego otoczenia.

To, co Mazowsze osiągnęło w ciągu tych dwóch ostatnich dekad, przeszło moje najśmielsze oczekiwania. Jestem dumny, że współczesne Mazowsze jest nowoczesne i konkurencyjne. Jesteśmy jednym z najlepiej rozwijających się regionów europejskich. Możemy pochwalić się największym potencjałem naukowo-badawczym, świetną ofertą edukacyjną, kulturalną i turystyczną. Wielkie osiągnięcia ma Mazowsze w rozwijaniu kultury. Remonty i rewitalizacje mazowieckich placówek kultury, rozbudowa muzeów, niezliczona liczba koncertów, wystaw, imprez kulturalno-turystycznych. Tak w pigułce można opisać 20 lat samorządności województwa mazowieckiego w dziedzinie kultury.

Przez te dwie dekady na Mazowszu wydano 545 mln zł z budżetu województwa na inwestycje realizowane w 28 instytucjach kultury, nadzorowanych przez samorząd tego szczebla. Pieniądze te pozwoliły na remont i modernizację siedzib muzeów i teatrów. Pozwoliły przygotować wiele cennych ekspozycji i wydarzeń kulturalnych. Dzięki samorządowi województwa w regionie pojawiły się nowe instytucje. Przykładem jest Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu, które funkcjonuje od 2005 r. Duże zmiany zaszły także w Ciechanowie, Płocku,

Sierpcu, Mińsku Mazowieckim, Siedlcach, właściwie w każdym mieście województwa.

Wiele inwestycji w dziedzinie kultury nie zostałyby zrealizowanych, gdyby nie środki pozyskane z Unii Europejskiej. W ramach RPO WM 2007-2013 z działania 6.1, 6.2 i częściowo 5.2 na Mazowsze trafiło aż 842 mln zł. A wartość ponad 260 wykonanych projektów przekroczyła 1,5 mld zł. Także obecna perspektywa unijna pozwala realizować pomysły służące rewitalizacji i zachowaniu kulturalnego dziedzictwa regionu. W ramach RPO WM 2014-2020 mamy już podpisanych 76 umów, których wartość dofinansowania przekroczyła 180 mln zł. Fundusze unijne zmieniały i nadal zmieniają oblicze kulturalne Mazowsza.

Dwie dekady samorządności to także 1,2 mln wydarzeń kulturalno-turystycznych, których realizację dofinansował kwotą 23,8 mln zł samorząd Mazowsza. Wśród nich są np. Stolica Kultury Mazowsza, Kongres Promocji Mazowsza, aplikacja mobilna Play Mazovia, ale także liczne gminne czy powiatowe przedsięwzięcia kulturalne lub turystyczne oraz uroczystości charakterystyczne dla lokalnych społeczności.

Kultura w życiu człowieka jest ważna i powinna być dostępna dla każdego, bez względu na wiek, sytuację ekonomiczną czy miejsce zamieszkania!

Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego
Wiesław Mariusz Raboszuk

MIODOBRIANIE KURPIOWSKIE 25-26 SIERPNI 2018

KIEDY W SĄSIĘDZTWIE LICZĄCEGO PONAD 3 TYSIĄCE MIESZKAŃCÓW MYSZYŃCA WYRASTA 30-TYSIĘCZNA OSADA, TO ZNAK, ŻE JEST OSTATNIA NIEDZIELA SIERPNI I WŁAŚNIE ZACZĘŁA SIĘ NAJWIĘKSZA SŁODKA IMPREZA FOLKOWA W W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ POLSCE – MIODOBRIANIE KURPIOWSKIE. TO IDEALNA OKAZJA, BY ZAOPATRYĆ SIĘ W DOSKONAŁE MIODY Z PASIEK KURPIOWSKICH, MAZURSKICH I PODLASKICH, POZNAĆ BARWNE TRADYCJE BARTNICZE I POSMAKOWAĆ REGIONALNEJ KUCHNI.

tekst: Magdalena Walusiak

KABARET I SZTUKA LUDOWA

Miodobranie Kurpiowskie organizowane jest w okolicy Myszyńca od 1976 r. W tym roku odbędzie się 41. edycja tej imprezy przyciągającej w każdą ostatnią niedzielę sierpnia dziesiątki tysięcy gości z różnych stron Polski.

Niektórzy przyjeżdżają wcześniej, by wziąć udział w tradycyjnym wieczorze kabaretowym. W tym roku w amfiteatrze Regionalnego Centrum Kultury Kurpiowskiej w Myszyńcu wystąpią 25 sierpnia m.in. Kabaret 44-200 i Jerzy Kryszak, a imprezę rozpocznie o godz. 20⁰⁰ ogłoszenie wyników konkursu „Rękodzieło Wsi Kurpiowskiej”. Wyróżnione prace, m.in. wycinanki, hafty, kierce i koronki, będzie można obejrzeć w sobotę i niedzielę w muzeum mieszczącym się w Kurpiowskim Zakątku w Myszyńcu, a zdjęcia wszystkich nadesłanych dzieł w minikatalogu wydanym specjalnie na Miodobranie.

WIELKIE MIODOBRIANIE W KURPIOWSKIEJ KRAINIE

Główna część Miodobrania Kurpiowskiego odbędzie się w niedzielę 26 sierpnia. Imprezę rozpocznie o godz. 10³⁰ uroczysta msza święta w Bazylice Myszynieckiej odprowadzana częściowo w gwarze kurpiowskiej, z udziałem artystów ludowych w strojach regionalnych.

Po nabożeństwie kolorowy korowód furmanek przejedzie do oddalonego o ok. 5 km od Myszyńca Kompleksu „Kurpiowska Kraina” w Wykrocie, gdzie powstanie na jeden dzień gigantyczna miodowa osada. Na blisko 150 stoiskach będzie można znaleźć miody i produkty pszczele, przede wszystkim miody kurpiowskie, ale także z pasiek na Podlasiu i Mazurach. W imprezie weźmie również udział ok. 30 twórców ludowych, którzy na swoich stoiskach będą proponowali m.in. wyroby gliniane, drewniane, hafty, wycinanki i kierce.

SŁODKO, SŁONO I PIEPRZNIĘ

Nie samą słodyczą człowiek żyje. Wizyta na Kurpiach to okazja, by poznać regionalne smaki proponowane na stoiskach gastronomicznych i z regionalną żywnością. Obowiązkowo należy skosztować rejbaka, czyli babki ziemniaczanej, oraz sprawdzić, jak smakują fafernuchy, czyli twarde i pikantne ciasteczka marchewkowo-miodowe z pieprzem. Nie można też przegapić piwa koziczego – bezalkoholowego napoju piwnego z dodatkiem nasion jałowca. A co zabrać ze sobą do domu prócz miodów? Na przykład świetny placek drożdżowy lub chleb razowy pieczony na liściu.

JAK DOJECHAĆ?

Niezmotoryzowani turyści będą mogli dotrzeć z Myszyńca do Kurpiowskiej Krainy kursującymi co godzinę autobusami. Dla zmotoryzowanych przygotowano w Wykrocie, tuż obok miodowej osady, strzeżone parkingi. Najbliżej terenu Miodobrania Kurpiowskiego znajduje się parking RCKK, specjalnie oznakowany i obsługiwany przez osoby z identyfikatorami.

PROGRAM 41. MIODOBRIANIA KURPIOWSKIEGO 26.08.2018 R. (NIEDZIELA)

- 10³⁰ – „Msza Święta Miodobraniowa” z elementami gwary kurpiowskiej w Bazylice Myszynieckiej. Po mszy korowód furmanek do Kompleksu „Kurpiowska Kraina” w Wykrocie koło Myszyńca
  - Kompleks „Kurpiowska Kraina” w Wykrocie koło Myszyńca – scena główna:
- 11⁰⁰ – Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród z zawodów strzeleckich i wędkarskich
- 12³⁰ – Uroczyste rozpoczęcie imprezy
- 13³⁰ – Widowisko obrzędowe „Podbieranie miodu na Kurpiach”
- 14²⁰ – Prezentacje artystyczne
- 15⁴⁰ – Rozstrzygnięcie konkursów miodobraniowych i wręczenie nagród
- 16⁰⁰ – Koncert zespołu „ŚLĄSK”
- 18⁰⁰ – Koncert zespołu „POPOVACULA”
- 20⁰⁰ – Koncert zespołu „MESAJAH”
- 21³⁰ – Koncert zespołu „Brylanty & Bażanty”
- 22⁰⁰ – Zakończenie

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

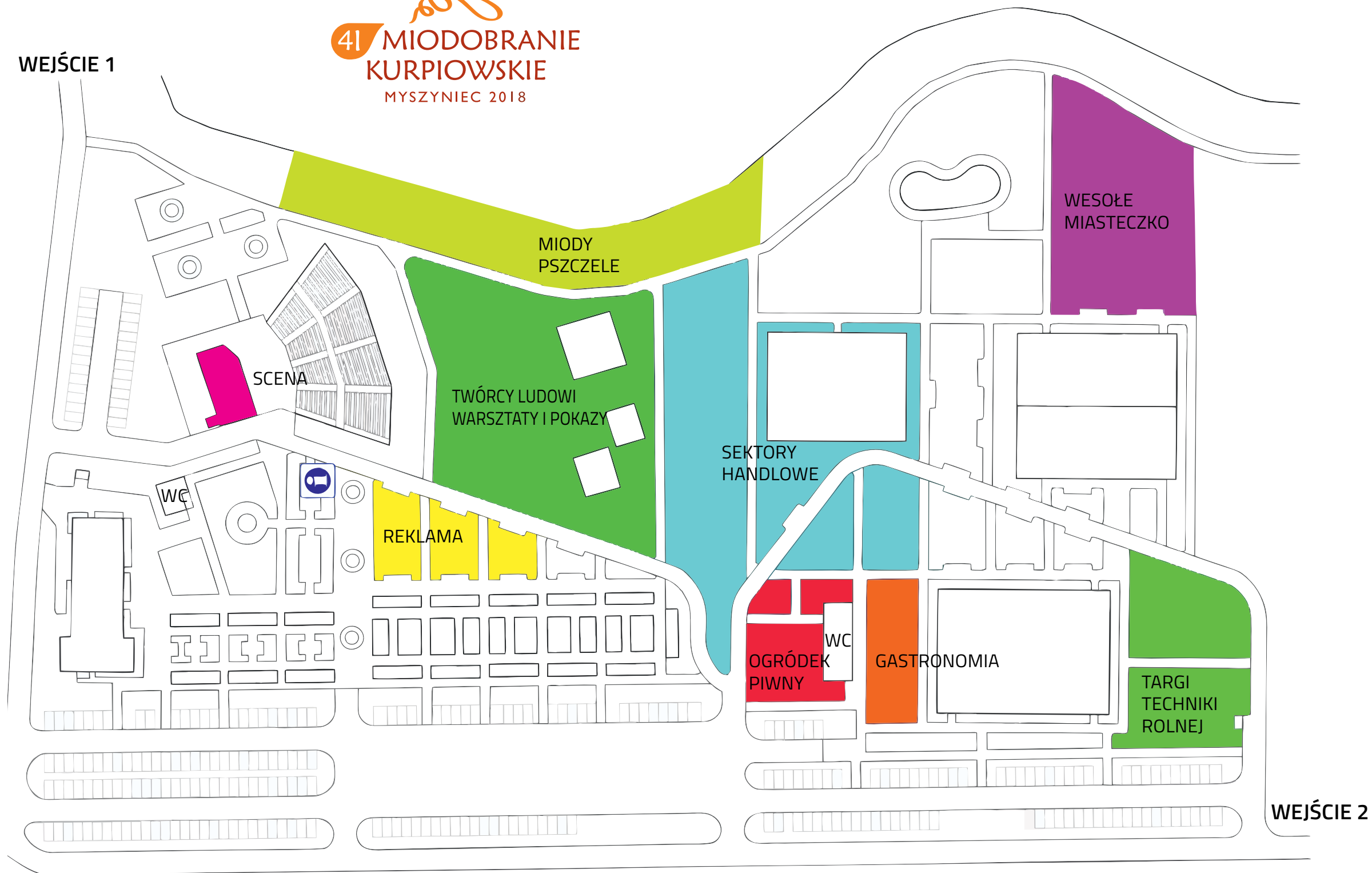
- Konkurs Rękodzieła Wsi Kurpiowskiej – wystawa pokonkursowa
- Kiermasz sztuki ludowej
- Wystawa rękodzieła ludowego
- Wystawa sprzętu pszczelarskiego
- Zawody strzeleckie i wędkarskie
- Stoiska handlowe z miodem oraz pieczywem regionalnym i jadem kurpiowskim
- Pokaz kowalstwa
- Wesołe miasteczko
- Targi Techniki Rolnej

Kurpiowska Kraina
Wydmusy, ul. Miodobrania 1
07-430 Myszyniec
www.kurpiowskakraina.com.pl

**41 MIODOBRAWIE
KURPIOWSKIE**
MYSZYNIEC 2018

WEJŚCIE 1

SŁODKI WEEKEND NA KURPIACH

KONIEC SIERPNIĄ TO DOSKONAŁY MOMENT, BY ODWIEDZIĆ KURPIE ZIELONE. NAWET JEŚLI POGODA NIE DOPISE, MOŻNA POWĘDROWAĆ LEŚNYM SZLAKIEM DAWNYCH BARTNIKÓW LUB ZWIEDZIĆ PIĘCIONAWOWĄ BAZYLIKĘ W MYSZYŃCU Z KURPIOWSKIM WYSTROJEM. AKTYWNY WYPOCZYNEK W UPALNE DNI ZAPEWNI ZNAKOMICIE WYPOSAŻONY OŚRODEK KURPIOWSKA KRAINA, A OSTATNIA NIEDZIELA SIERPNIĄ WŁAŚNIE TUTAJ BĘDZIE NAJSŁODSZA W POLSCE.

• tekst: Magdalena Walbasiak

MIODODAJNA KRAINA

Puszcza Zielona przed wiekami zapewniała byt wielu osadnikom. Niemal każdy Kurp był wtedy myśliwym i bartnikiem, a pozostali zajmowali się smolarstwem, zbieractwem czy wytopem rudy darniowej. Puszczańscy bartnicy łączyli się w bractwa i wypracowali prawo zwyczajowe, które ich chroniło przed chciwością możnowładców, a później stało się podstawą do utworzenia prawa bartnego dla całej Rzeczypospolitej.

Nic dziwnego, że tradycje i zwyczaje bartników do dziś obecne są w miejscowym folklorze, a wielu mieszkańców tego regionu zajmuje się pszczelarstwem. Miód kurpiowski – wielokwiatowy, delikatny w smaku, z charakterystycznym korzennym zapachem – jest produktem chronionym unijnym certyfikatem.

SZLAK BARCI KURPIOWSKICH I BARTNICZE TRADYCJE

W miejscowości Czarnia zaczyna się trasa szlaku wiodącego przez rezerwat o tej samej nazwie – fragment puszczy, w której zachowały się sosny bartne. Największe okazy dziś już martwych drzew mają po 25 m wysokości i niemal 3 m obwodu, natomiast drzewa rosnące obecnie na terenie rezerwatu pamiętają czasy powstania styczniowego. Szlak liczy ok. 7 km.

Jak wyglądało podbieranie miodu z barci? Tajniki pracy i obrzędów poprzedników dzisiejszych pszczelarzy można poznać co roku podczas Miodobrania Kurpiowskiego. Ważnym punktem programu jest widowisko obrzędowe „Podbieranie miodu na Kurpiach”.

MYSZYŃCIEC

Spór o to, czy stolicą Kurpiowszczyzny jest Myszyniec czy Kadzidło, wciąż nie został rozstrzygnięty, ale jedno jest pewne: jeden z największych kościołów na Mazowszu znajduje się w Myszyncu. Bazylika neogotycka

wybudowana na początku XX wieku jest monumentalną pięcionawową świątynią, której wystrój nawiązuje do kurpiowskich tradycji ludowych, m.in. wycinanek i wysokich kurpiowskich palm wielkanocnych.

Przed bazyliką stoi murowana dzwonnica-brama z XVIII w. uchodząca za budowlę najpóźniej na Mazowszu, a może i w całej Europie, postawioną w stylu gotyckim. Na jednej ze ścian budynku zamontowano żelazne kuny do zakuwania złoczyńców.

W myszyńskim zajeździe Kurpiowski Zakątek, który łączy funkcje hotelu i restauracji, kryje się również maleńkie muzeum kultury i sztuki kurpiowskiej. Wyeksponowano w nim elementy wystroju kurpiowskiej chaty oraz narzędzia i przedmioty codziennego użytku dawnych Kurpiów. W karcie restauracji natomiast króluje żywa tradycja: żurek na zakwasie, bliny kurpiowskie, rejbak, świeżynka i piwo kozicowe wykonane według, jak zapewniają właściciele, starych receptur rodzinnych.

KURPIOWSKA KRAINA W WYKROCIE

Kilka kilometrów od Myszynca, nad sztucznym zbiornikiem Wykrot, powstała kilka lat temu Kurpiowska Kraina – nowoczesny obiekt sportowo-rekreacyjny z hotelem i restauracją, amfiteatrem, wiatami piknikowymi, jarmarcznymi i grillowymi. To tutaj odbywają się obecnie Miodobrania Kurpiowskie przyciągające miłośników miodów, regionalnej kuchni i folku.

Kurpiowska Kraina jest obiektem całorocznym, ale warto ją odwiedzić zwłaszcza latem, by skorzystać z plaży oraz wypożyczalni rowerów wodnych, kajaków i łódek. Dla gości są również dostępne korty tenisowe, wielofunkcyjne boiska i skałka wspinaczkowa. Na terenie Krainy funkcjonuje także kompleks kempingowy dla kamperów oraz pole namiotowe z niezbędnymi instalacjami i pełnym zapleczem sanitarnym.

„MIODOBRANIE – TO NIE TYLKO ŚWIĘTO MIODU, TO RÓWNIEŻ ŚWIĘTO KULTURY KURPIOWSKIEJ”

26 SIERPNIĄ 2018 ROKU ODBĘDZIE SIĘ PO RAZ 41.
MIODOBRANIE KURPIOWSKIE. IMPREZA JEST ORGANIZOWANA OD 1976 R.
I POSIADA WYPRACOWANY PRZEZ LATA ZASADNICZY KSZTAŁT
I WŁASNĄ HISTORIĘ.

• tekst: Bogdan Glinka

Pierwsza impreza Miodobrania Kurpiowskiego odbyła się we wrześniu 1976 roku na placu Szkoły Podstawowej w Myszyńcu. Podczas imprezy zaprezentowano podbieranie miodu, film oświatowy o puszczy, wystąpiły również chóry szkolne.

W roku następnym Miodobranie zostało przeniesione na polanę w Zawodziu (ok. 3 km od Myszyńca), gdzie w plenerze leśnym odtworzono obrzęd miodobrania. Wystąpiły także kurpiowskie zespoły regionalne, a gościom przygotowano do degustacji potrawy regionalne. Tylko raz w historii tej imprezy Miodobranie się nie odbyło. Był to rok 1982 i ze względu na stan wojenny impreza nie została zorganizowana.

Miodobranie Kurpiowskie od skromnej imprezy na placu szkolnym rozbudowało się i rozrosło do znaczącej imprezy kulturalno-gastronomiczno-rekreacyjnej, w której uczestniczy obecnie do kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Stało się ono też istotną pozycją w ogólnopolskim kalendarzu imprez kulturalnych.

Od 2011 roku Miodobranie Kurpiowskie jest imprezą dwudniową. I dzień Miodobrania Kurpiowskiego odbywa się w ostatnią sobotę sierpnia w kompleksie Regionalnego Centrum Kultury Kurpiowskiej w Myszyńcu położonym w centrum miasta. Dzień II Miodobrania Kurpiowskiego odbywa się w ostatnią niedzielę sierpnia.

Od 2014 roku Miodobranie Kurpiowskie organizowane jest na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego „Kurpiowska Kraina” nad zbiornikiem wodnym „Wykrot”. Kompleks usytuowany jest w malowniczej scenerii kurpiowskich lasów, tuż nad zbiornikiem wodnym na granicy wsi Wykrot i Wydmusy. W skład infrastruktury nowoczesnego kompleksu wchodzi m.in.: przestronny amfiteatr z obszerną widownią na 1000 miejsc, karczma z hotelem, budy i wiaty biesiadne, boisko sportowe, korty tenisowe, skałka wspinaczkowa, wypożyczalnia kajaków, łódek i rowerów wodnych, plac zabaw z atrakcjami dla dzieci, tor katingowy oraz plaża z boiskiem do siatkówki.

Miodobranie Kurpiowskie jest największą imprezą plenerową tego typu odbywającą się w północno-wschodniej części Polski. Rozpoczyna ją msza święta z elementami gwary kurpiowskiej w Bazylice Myszyńckiej. Po mszy rusza wspaniała korowód furmanek wiozący ludzi do kompleksu „Kurpiowska Kraina”, gdzie gromadnie zbierają się bartnicy, pszczelarze

i mieszkańcy Kurpiowszczyzny, by wspólnie obchodzić doroczne święto podbierania miodu.

Dla licznie przybywających na Miodobranie gości z kraju i z zagranicy czeka wiele atrakcji. Jak co roku organizatorzy zaprezentują widowisko sceniczne prezentujące dawne obrzędy i zwyczaje miodobraniowe. W widowisku biorą udział ludowi artyści kurpiowscy (członkowie zespołów folklorystycznych i twórców ludowych). Nie zabraknie żywiołowych pieśni i tańców ludowych wykonywanych przez profesjonalne i amatorskie zespoły ludowe.

Przy okazji Miodobrania odbywa się konkurs im. Anny Kordeckiej pod nazwą „Rękodzieło Wsi Kurpiowskiej”. Jest to konkurs cykliczny odbywający się corocznie, skierowany do wszystkich twórców ludowych działających na terenie Kurpiowszczyzny. Celem konkursu jest podtrzymywanie tradycyjnej sztuki ludowej Kurpiów oraz popularyzacja tradycyjnych form sztuki ludowej. Konkurs obejmuje następujące dziedziny: wycinanka, plecionkarstwo, bursztyniarstwo, ciasto obrzędowe, kierce, kwiaty (bibułkarstwo obrzędowe), garncarstwo, rzeźba, tkactwo, haft, koronka, „z tradycją w nowoczesność” – twórczość plastyczna inspirowana kurpiowską sztuką ludową.

Miodobranie Kurpiowskie to również wiele ciekawych imprez towarzyszących, tj. zawody sportowe, strzeleckie, wędkarskie, targi techniki rolnej, wesołe miasteczko.

Miłośnicy kultury ludowej znajdą dla siebie także pokazy kowalstwa, rzeźbiarstwa, kiermasz sztuki ludowej i sprzętu pszczelarskiego, wystawę rękodzieła ludowego.

Nie zabraknie również stoisk z naturalnym miodem pszczelim, pieczywem regionalnym, stoisk gastronomicznych i handlowych. Stragany uginają się pod ciężarem miodów i placków, fafernuchów oraz wielu innych smakołyków regionalnych, w tym piwa koziczego i przeróżnych nalewek na miodzie.

Klimat miodobrania jest bowiem tak niepowtarzalny, radosny, szczerzy i gościnny jak jego gospodarze – Kurpie.

*Burmistrz Myszyńca
Bogdan Glinka*

NOCLEGI

Dam Różany

---

komfortowe noclegi

szkolenia, konferencje

imprezy integracyjne

---

502 140 874

NoclegiMyszyniec.pl

MYSZYNIEC, BEMA 19B